

Vtorek, četrtek in soboto izhaja in velja v Mariboru brez pošiljanja na dom

za vse leto 8 g. — k.
" pol leta 4 " — "
" četrt " 2 " 20 "

Po pošti:

za vse leto 10 g. — k.
" pol leta 5 " — "
" četrt " 2 " 60 "

SLOVENSKI NAROD.

Oznaniła:

Za navadno trislošno vrsto se plačuje:
6 kr. če se tiska 1krat,
5 " " " " 2krat,
4 " " " " 3krat.
veče pismenke se plačujejo po prostoru.

Za vsak tisek je plačati kolek (štampelj) za 30 kr.

Vredništvo in opravišтво je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo.

● Izjavi jugoslavjanskaj. *)

Ta izjava imenuje se nekada take programem ljubljanskim, pa ne sovsem prikladno, ker ta izjava ne zadeva samo Ljublanu, nego vsa plemena jugoslavjanska, Slovence, Horvate, Serbe i Bolgare, zato se može ona naj prikladnejše zvati: izjavo jugoslavjanskaj.

Ta izjava je verlo važna. Ona je proglasila javno tu misel važnu, keru razširiti i upeljati su se uže od nekada vseserdno trudili naj iskrenější rodoljubi slovenski, horvatski i serbski. Uže blizo trideset let su pri vsakoj priliki dokazovali slovom i djelom, da nam je neobhodno potrebna sloga bratska i uzajemnost slavjanska. Čto su ti posamesni rodoljubi toliko godin preserdečno želeli, o čem su se tako neumorno trudili — gledaj sreću, to se je javno razglasilo toj izjavo jugoslavjanskaj: plemena jugoslavjanska si pružaju bratsku desnicu, se uzajemno zovu k složnomu delu narodnomu.

Slava Bogu na višavah! Vsi izobraženi rodoljubi zadostno spoznamo, da smo toj izjavo učinili važni korak, imenitnu stopinju v napred na putu narodnega napredka. O čem su se do sada trudili samo posamesni rodoljubi, k temu delu se vabe sada vsi izobraženi Slovenci, Horvati i Serbi.

Dobro spoznajmo važnost te izjave jugoslavjanske i novine naše, časniki i njih izverstni dopisovatelji, ker si prizadevaju dokazovati na vse strane, da je slavjanskim plemenom neobhodno potrebna sloga bratska, uzajemnost slavjanska. Serdečnoj radostju i pravim ponosom čita iskren Slavjan ove rodoljubne sastavke v novinah i časnikih naših, na primer: v Slovenskem Narodu, v našem Zatočniku, v Politiki pražskoj, v Zunkunftu, v Slovenskem Gospodarji, v Primorcu Teržačkom i tako dalje.

Naj krepkeje pak dokazuje važnost te naše jugoslavjanske izjave to, da su i nam protivne neslavjanske novine počele se ozirati na tu našu naměru i pisati o njej — to se ve, v smislě nam protivnom; čto nas pak nimalo ne muti: mi uže vemo i znamo, na čim smo.

Uže to, da smo samo izrekli svoju blagu naměnu o slogi bratskoj i o uzajemnosti slavjanskaj, uže to se čini světu važno, koliko važnejše bi se prosudilo baš onda, kada bi počeli mi dejansko upeljavati slogu i uzajemnost našu. Izrekli smo važno slovo o slogi bratskoj i o uzajemnosti slavjanskaj, to slovo naše je žlahten cvět, pa cvět neima izčesnuti i odpasti brez ovoča i sadja žlahtnoga, isto tako ne smě nam ostati izjava samo mertvo slovo na mertvom papirju, nego cvět ima obroditi žlahtno sadje, rodoljubna beseda pa obroditi plemenita dēla narodna.

Ja ovdě ne naměravam govoriti o politiki, ne o dēlih deržavnih, nego o slovstvenoj slogi i o uzajemnosti slavjanskaj.

Da ovdě ne mislim govoriti o deržavnih zadevah, to izvira iz toga, ker mi Slovenci i Horvati i tako dalje imamo premalo, skoro bi rekel nikake prilike, dēlati na polju političnom. Vse čto možemo učiniti, obstoji blizo v sledečem: da si postavimo župana, da izberemo poslanike na sbor deželni i na deržavni i da podpišemo po priloznosti něku zaupnicu ali nezaupnicu, ali něku izjavu. To očito ni mnogo dēlovanja deržavnoga. Župani i poslaniki ne možemo postati vsi, delavati za

*) Iz posebnega spoštovanja do odličnega pisatelja smo ustregli njegovim željam in tiskali predstoječi članek brez vsake spremembe.

Vredništvo.

narod imeli bi pa vsi izobraženi Slovenci, Horvati, Serblji i tako dalje. Na slovstvenom polju je pa toliko dela važnoga, da si ž njim može vsaki izobražen domorodec razsvetliti obraz pred svojim narodom.

Dalje ne bilo bi dobro, ako bi posamesna mala plemena slavjanska počela se mēšati slabahnaj svoj svojoj v politiku visoku, vsi taki napori bi bili zabavna i zastonj. Mi bi bili v takom slučaju podobni poputoiku želečemu dostati se na verh gore, keru bi skušal jednim skokom na priměr skočiti iz doline na visoki stari Dobrač, ali prasnuti iz gologa Krasa na visoki Triglav, ali skokom pognati se iz ravnine na Velebit, ali iz bosničke planjave perhnuti na visoko Cetinje černogorsko. Tu bi imel dēlati vsaki, koliko upravo sile dopuste.

Vsako delo se ima početi od početka, kuća se ne počne strojiti od krova, hiša se ne počne zidati od strehe, nego od zemljišća, da stoji na tvrdoj, stalnoj podlagi. Visoka politika to je streha zgrade narodnega blagostanja, tverdo stalno zemljišće bolje naše prihodnosti je pa uzajemno slovstvo slavjansko. Najvišja politika za nas nesložne, razdrobljene Slavjane obstoji jamačno v tom, da se bližje upoznamo i bližamo v slovstvě uzajemnom. Uzajemno slovstvo je duša narodu i je naj izverstnejši početak srečne politike: čtogod poleznoga i koristnoga glava zamisli i rodoljubno serce poželi, to budu ruke i noge dragovoljno učinile.

Izobražen Slavjan ne smě sicer zanemarati politiko, on ima paziti na vse to, čto se na svetu godi i čto bi moglo narodu ali koristiti, ali škodovati: pa pri vsem tom neumorno dēlati i se truditi na polju slovstvenom, da se med nami razprostrani i vtverdi bratska sloga i uzajemnost slavjanska. Ruk ne směmo bezposleno križem deržati, i ludo čekati, da budu našu slogu i uzajemnost izbudjali i širili tudji narodi, na priměr: Nemci, Madjari ali Turki. Tu bi mi lahko do sudnjega dnu čakali i poslednič bi ješće nič ne dočakali. Slavjansku literaturu imamo obdēlavati vsakako mi Slavjani sami. —

Nemojmo se dati slēpiti, ako bi nam možebiti někto hotel dokazovati, da mi upravo sada neimamo skerbeti zato, da bi se naša plemena sblížala, da bi bratska ljubav med nami se širila, nego da čakamo, ne vēm čto, i ne znam koga. Ako li bi se vzdignula nekaka svetovna burja, ona bi najhujše zadela nas nesložna, razdrobljena, mala plemena slavjanska. I ako ravno bi takov svetovni viher, ali katastrofa, i poderl jednomu ali drugomu sosedu hišu nad glavoj, lahko, prelehko bi zasule podertine i nas, jamačno pak bi nam iz nesrečnih razvalin sama ob sebi brez našega truda ne izrasla nova hiša. Kratko rečeno: Vsi izobraženi Slovenci i Horvati i Serblji i Bolgari dēlajmo neumorno! Pečeni golubi ne letaju nikomu v usta — težko, da bi nam to učinili. Neka nam Bog pošlje čtogod je njegova sveta volja, něka prinese nam budućnost čtogod hoče, nam se ni ničesa bati, vse nam izide po sreći, samo ako nam budete svetile, nas vodile i put nam razsvetlavale dvě světle zvezde: — bratska sloga i uzajemnost slavjanska!

Ta bratska sloga i uzajemnost slavjanska se ima širiti slovstvom uzajemnom, i takovim slovstvom se narod naš naj bolje pripravlja na vsakojake slučaje, keru su skruti v prihodnosti. Primimo se marljivo uzajemnoga dēla slovstvenoga, literaturnoga; slovenska poslovice kaže: Pri Bogu vse za dēlo na prodaj!

Isto to govori i krasna poslovice horvatsko-serbska,

keru me je nerětko tolašila i krepčala v dēlih narodnih: „Kto dobro dēla, bolje dočaka!“

Slavjan iz Koruške.

Šola in ljudstvo.

2. Da šola v marsikteri deželi ni še redila zelenega sadu, krivo je tudi ljudstvo samo. Zlasti pa kmetiško ljudstvo noče ali ne more spoznati velike koristi dobro vredjene šole. V marsikteri deželi naše Avstrije toži se o tem; posebno pa tožijo pri nas učitelji, kako malo je starišem za šolo mar. Vzrokov temu ne bodem obširno razkladal; omenil se je v domačih listih prav pogostoma že, posebno takrat, ko je bilo o prestrojenji naših šol govorjenje; ker je pa ta stvar še vedno važna, treba je še malo o njej pomeniti se. Naše krajske šole so imele dolgo časa, skoraj do leta 1860 edini ta namen, da so slovensko mladino v nemščini izurile in še le po tem — ali do tega se je poredkoma dospelo — učilo se je s pomočjo tega jezika v drugih predmetih. Naše kmečko ljudstvo, keru imam v prvi vrsti pred očmi, imelo je enako drugim stanovom ravno iste misli o šoli. Menilo je vedno — in še dandenes se ni v tej zadevi dovolj spametovalo — da so šole le za zmožne otroke takih premožnih štarišev, ki morejo svojega dečka toliko časa po šolah rediti in za nj skrbeti, da vse šole dokonča, da se v nemščini in v vseh visokih vedah popolnem izuči in da postane — „gospod“, pod katerim imenom so navadno razumevali duhovna. Ako pa zavolj slabih dušnih zmožnosti ali zavolj pomanjkanja potrebnih pomočkov ni mogel dovršiti semeniške šole — obžalovali so, da so ga bili kedaj v šolo dali. Ako si je bil potem izvolil tudi drug dober stan, vendar to ni bilo tolikanj všeč niti njegovim staršem niti njegovim sorodnikom. Akoravno je to znamenje, da naše ljudstvo visoko ceni svoje dušne pastirje, da je tedaj še verno in pobožnega mišljenja; vendar pa to tudi kaže, da vse druge stanove prezira, in da drugim stanovom, zlasti pa kmečkemu ne pripozna potrebe izobraževanja in šolanja, da ne u me v a n a m e n a š o l. Da je pa naše kmečko ljudstvo v teh šolskih zadevah tako nevedno, tega ni samo krivo, ampak največ so se v tem doseadanje šole zadolžile. Bile so tako osnovane, da kmečki stan ni mogel koristiti od njih vživati. Ako je kmet dal otroka v šolo, moral ga je po vseh šolah vzdrževati; ni mu kazalo, da bi ga le nekaj let v šoli imel in ga potem pri domačiji porabil. Če je le nekaj let v šolo hodil in potem učenje, „na kol obesil“, spačilo ga je to polovičarsko učenje da ni postal ne dober kmet ne pošten gospod. Predaviti je toraj moral „nemške“ glavne šole, „nemške“ srednje šole in „latinski lemenat“ ali „nemško“ visoko šolo — še le potem je včas, pa le v č a s i povračeval svojim starišem veliko skrb in neznan trud, s katerim so ga po šolah redili; kajti dostikrat so vse svoje premoženje za sina izdali, da je postal „gospod“. Velikrat pa so pri sinovi hvaležnosti (!) na stare dni še stradati morali. Ako pa sin zavolj različnih nezgod ni mogel dospeti do vrhunca šolske učenosti, ako je moral šoli pred slovo dati in izstopiti iz glavne ali srednje šole, bilo je vse njegovo doseadanje učenje skoraj — zastonj. V nemščini se navadno ni mogel toliko izuriti, da bi mogel dobiti tako službo, pri kateri bi se pošteno pa vendar „gospodsko“ živel; kajti v šoli, kjer se je zeló le iz ošabnosti hrepenelo po znanji nemškega jezika, navzel se je bil take prevzetnosti, da se je sramoval

poštenega kmeta in njegovega dela in še celo njegovih kmečkih starišev ga je bilo — sram, le po „gospodskem življenju hrepenelo je njegovo srce. Kaj je bilo potem iz takega napol izobraženega, ponemčenega Slovenca? Navadno je bil tak „faliran“ kmečki dijak srenjski nemškujoci pisatelj, ki pa je imel še druge opravke in zvijače, s katerimi je priprostega slovenskega kmeta sleparil. Povzdignil pa se je včasih tak napol izšolan študent tudi do stopnje — nemškutarskega župana. Ali do „takega častnega posla“, ki mu pa ni delal „časti“, dospeli so taki „kmečki gospodiči“ in „gospodski kmetiči“ le redkokrat. Največ so postali zelo slabi kmeti, leni delavci in najzadnje postopači, goljufachi in berači. (Dalje prih.)

D o p i s i.

— r. — **Iz Ljubljane** 6. jan. [Izv. dop.] Občni zbor „Slovenije.“ Zbralo se je 40 udov, vladni komisar je bil gosp. Guttman. Prvosednik dr. Bleiweis pozdravlja družabnike, ter omeni delavnost društva, kateri (?) se imamo zahvaliti, da je narodna stranka pri volitvah za deželni zbor zmagala. Pravo stališče društva „Slovenije“ pa ostane to, da je zmirom v soglasju s slovenskim narodom, ter da ž njim čuti in napreduje. Tajnik društva gosp. državni poslanec Murnik poroča o zadevah društva, katero šteje 621 udov. Odbor je častno mu izročeno nalogo izvrševal v 12 odborovih sejah. Spominek, kateri se bo postavil na prostoru, kjer je bil Vižmarski tabor, izdeluje kamnosek gosp. Čamernek in bo do spomladi dovršen. Prihodnja točka dnevnega reda je bila: „Ali društvo „Slovenije“ pritrđi programu jugoslovanskemu, razglašenemu 1. decembra 1870 v Ljubljani?“ Prvi o tej točki govori dr. Costa. V daljnem govoru našteva nasprotnike in prijatelje tega programa. Med njimi je tudi voditelj avstrijskih Srbov dr. Miletič. Stališče pa je vse drugo, kterega ima ta mož, od tega, ki so ga imeli možje zbrani pri jugoslovanskem shodu. Miletič računa na razpad Avstrije, kakor so ga v Turčiji že pred 90 leti prerokovali, kateri se pa dandenes še uresničil ni. Postopanje dr. Miletiča torej ni na noben način politično, ker računa z faktorji, katerih ni. Kar se Tagblattovega nasprotovanja tiče, ni bil nepričakovan. Omeniti je, da je ta list navedel o programu toliko laži, da je groza. Poslali so ljubljanski nemčurji o priliki, ko so praznovali skoraj na pol mrtvo ustavo, tudi nekega možička v boj proti jugoslovanskemu programu, kterega

ime je Ertl, in kterega stan je uradnik. Govornik pravi, da sicer osebno ne pozna ta individuum, toda to ve, da je Ertelček komaj 3 leta na Kranjskem in da ne razume besedice slovenske, torej tudi ne pozna naše literature, ne more brati naših časnikov, še menj pa občevati s slovenskim kmetom. In vendar je ta mož se predrznil kramljati, kaj se govori v kočah slovenskega kmeta o ravnarji narodnih voditeljev. Potem se lahko sodi, koliko vrednost ima blebetanje takega človeka, ki, ko bi bil ostal „Schuster bei seinem Leisten“, namreč finančni tajnik in slovensko znal, bi lahko zvedele da naši kmetje pravijo, da so preveliki davki, kar kaže najbolj to, da je samo v ljubljanski okolici 300 posestev na dražbi. Kar se tiče nasprotovanja, da nimajo udeleženci konferencije nobenega mandata, to je sploh za vsacega, ki ve, kake možje so bili nazoči, smešno slišati. Sklepani so program možje, ki imajo zaupanje svojega naroda. Program pa ni nobena postava, on je le izraz ljudskega mnenja, izvrši se pa naravski samo takrat, ako se ga ljudstvo trdno drži. Velika večina hrvaškega naroda in slovenski narod so pa navdušeno program sprejeli. Ravno tako tudi naši sobratje Čehi. Dr. Razlag, ki je tako izvrstno in tehtno govoril, kakor smo redkokrat slišali, je najpoprej omenjal nekaj o govoru gosp. Ertlna. Taka aroganca „privandranega“ uradnika je res samo v Avstriji mogoča. Za tako ravnanje skoraj ni besede, professor Greuter jo je našel in to je: „pfui!“ (Društvo enoglasno votira gosp. Ertelnu zasluženo hvalo po Greuterjevem receptu.) Govornik dalje omenja članka v ljubljanskem „Tagblattu“: „Weg mit der Maske“, v katerem se obžaluje, da se avstrijski Slovani niso tako z vspehom ponemčevali, kakor so Prusi to izvršili pri Poljaki na Poznanskem. Govornik pravi, da je sramota, ka vlada trpi, da v državi, kjer je 18 milijonov Slovanov, listič take baže obžalovati sme, da se niso ponemčili. Kar se opazke nasprotnikov tiče, da so hrvaški in srbski rodoljubi „Halbtürken“, pravi govornik, da so bili vsi, razen dveh duhovnov, na dunajski univerzi promovirani doktorji. Kaj potem take psovke značijo, je jasno. Natolcvanje panslavizma ni nikakor opravičeno, pač pa pangermanizem nasprotnikov, za kterega očitno in pri vsaki priliki delajo propagando. Predlog, da društvo Slovenija pritrđi programu, se je enoglasno in živoklicno odobrilo. Znani demoljub gosp. Mihalč iz Radoljce predlaga, da „Slovenija“ skliče spomladi tabor v Lescah, kjer je jako potreben in bi mnogo koristil, zlasti sedaj, ko se vsled železnice toliko nemčurstva

vpeljuje. Predlog se izroči odboru, kateri naj se ga resno in iskreno poprime. Zadnja točka programa je zavolj poznega časa za denes odpadla. Volitev odbora se je zvršila tako, da je dr. Bleiweis prvosednik, odborniki: dr. Costa, dr. Ahačič, J. Murnik, M. Pakič, dr. Mencinger, dr. Poklukar, dr. Razlag in Peter Kozler.

‡ **Iz Gorenjskega**, 6. jan. [Izv. dop.] (Licealna knjižnica ljubljanska. — Nadzorniška plača. — Sneg.) Ker je licealna knjižnica v Ljubljani prišla tudi enkrat na dnevni red, naj omenim še jaz nekaj o njej. Dober moj prijatelj je potreboval znanstvenih knjig. Oglasi se toraj v licealni knjižnici, da mu jih posodijo. Kako je pa mož debelo pogledal, ko mu g. skriptor odgovori, da se sme to zgoditi le z dovoljenjem deželne vlade. — Slavni pisatelj „Davorina“ in „Eve Galove“ nam menda ne bode zameril, ako tu vprašam: Čemu pa je licealna knjižnica ljubljanska? Pa venderne samo za ljubljanske profesorje in nemčurje? Ali jo morebiti ti izdržujejo? ne marveč deželni novci? Kar nič bi ne bilo tedaj napačno, da bi dajalo knjižnično vodstvo svoje knjige tudi zunaj Ljubljane bivajočim na posodo, se vé proti primernemu poroštvu, a brez birokratičnega aparata. Centralizacija v tem oziru ni na pravem mestu, ker silno malo podpira znanost, kar je brez ugovora vendar le prvi in najpoglavitiši namen vsakej c. kr. knjižnici, vsakako pa imenitniši, nego knjige nakupičene v prahu puščati. — Od okrajnega poglavarja je došlo — ni dolgo tega — do župana neke gorenjske srenje naznanilo, naj v 14 dneh pošlje 6 gold. 87 in pol kr., ker toliko gre bivšemu nadzorniku za pot, ko je prišel enkrat šolo ogledovat. Ker se nam prav nič ne ljubi prebirati dolgočasne birokratične paragrafe šolske z njihovimi dostavi, opombami, oddelki, dodatki vred, ne vemo, kdo mora plačevati nadzornikom njih pota in kako se mora to zgoditi. Dozdeva se nam; ako hoče vlada šole nadzorovati, naj jih plača sama. Dve reči ste pa pri tem pomislila vredni, nemoremo jih tedaj zamolčati. Prvič. Ali ni nekako sramotno, da se, ker je menda srenjska blagajnica prazna, se nadzorniška plača pobira od hiše do hiše, kakor „schlatkreuzerji“, po hišah pravimo, kjer ljudje ali nič umejo o novi šolski napravi, ali ki jih krč lomi, kadar le slišijo o njej? S tem ne krivdamo župana, ker mora denar vkup spraviti tako ali tako, krivi so oni, ki silijo župana k takemu djanju. Drugi pomislek je ta: Karkoli bi se bilo omislilo za šolo, n. p. kaka hišna oprava, mehanično

Listek.

Alzasija in Loréna.

Poglavje o anektiranji.
(Spisal dr. V. Zarnik.)

Ko zagledaš naslov tega listka, ne ustraši se, dragi bralec, da te kanim voditi ob bregovih reke Rene in Mozele à la Bidecker in razkladati in razkazovati kraje in pokrajine dežel, ktere bi silno rad imel „der olle Willem“ za zapadne meje svojega prihodnjega cesarstva. — Brez naše pomoči si dobil v sto in sto varijacijah in premlejevanjih pod črto v uvodnih člankih in v narodno-gospodarstvenem oddelku vseh nemških novin biti — imajočih dokazov, kako pravično, koristno in potrebno je anektiranje Alzasije in Loréne! Pisali so te članke nekoliko navadni nemški žurnalisti, ali kar je še na veliko večjo sramoto tako civiliziranega, na iztok kulturo nosečega nemškega naroda, pisali so jih večidel učeni nemški profesorji! — Na sramoto nemškega naroda? bo marsikdo začuden vprašal. Da, na sramoto! In to ravno hočem dokazati. Hočem dokazati, da je na sramoto vsakemu narodu, ako se njegovi kulturonosci, cvet in ponos njegove inteligencije, spremené v proste hvalisarje in aposteljne najbolj cinčnega prava nasilja srednjega veka in prisvojanja dežel in narodov po najprostejšem potu gole sile. —

Kdaj bi že bilo tega grdega klanja in te barbar-ske vojske konec, ktero po besedah od „N. fr. Presse“, gotovo nesumljivega vira, Prusi po načelih Čingiskana in Atila vodijo, ako ne bi „der olle Willem“ in Bis-

mark in ž njima vsa nemška chauvinistična drhal zahtevala, da mora Alzasija et comp. na vsak način nemška postati, ako ima na Nemškem zarađ tega tudi en milijon vdov in pet milijonov sirot ostati! Francozi pa nasproti temu chauvinizmu pravijo, kakor se je že v Ferrières-u J. Favre izrazil: Mi vam plačamo vso vojskino odškodnino, akoravno vemo, da bo ogromna in velika in neizmeren trh za naš narod, odstopimo vam tudi nad polovico brodovja in damo vam vse druge vsakovrstne garancije, ktere bote zahtevali, — ali mi ne moremo odstopiti niti ene pedi francoske zemlje, niti peščice našega naroda, dokler on pravi, da hoče francoski ostati, z nami Francozi živeti in umreti! Da, poštenje in čast zahtevati od nas, pravi Leon Gambetta, da ne odstopimo v drugi polovici 19. veka svojih rojakov v Alzasiji in Loréni, kakor čredo govedine ali pa španjolskih mulcev, pri sklepanji mira po takem načinu, kakor kadar se kaka civilna pogodba dela! — Kdo ima prav? — Naše mnenje v tem važnem pitanju je, da to v prvi vrsti Alzasijance in Loréneze same briga, — da imajo oni sami odločiti, ali hočejo Francozi ostati ali Nemci postati, in edino le mnenje Alzasijancev in Lorénezev je odločivno v tem vprašanju, ako se hoče v resnici spoštovati civilizacija 19. veka, da se namreč ne odstopajo več prebivalstva kakor črede ovac temu ali drugemu jakškemu gospodarju po principih 9. in 10. stoletja.

Ali so se pa že morebiti Alzasijanci o tem izjavili? Da, da! dan za dnevom krogle iz pušk alzasijanskih franc-tireur-jev okoli nemških ušes žvižgaje energično izjavljajo: Non! non! nous ne voulons jamais

plus redevenir Allemands! Nikdar, nikdar več nočemo Nemci postati, rajše plačamo, kar Prusi zahtevajo, rajše se damo do zadnjega prebivalca izkoreniniti, ali Nemci nočemo nikdar več biti! To je gotovo dosti jasno govorjeno. —

Kmalu po sedanski katastrofi je dal bogati alzasijanski fabrikant Dollfuss v Muhlhouse-i podpisovati adresu na francosko republikansko vlado, ktere celi zadržaj je bil samo v teh besedah: Nous sommes Français, nous voulons rester Français et aussi mourir Français! Vsemu prusovskemu strahovanju vzlic, ktero, kakor je znano, nobene šale ne razume, brojila je ta adresa v malo dneh čez 300.000 podpisov!! Kaj ne? To je faktum!

Nemški chauvinisti pa kričijo: Vi morate spet naši biti, ker — ker — (druzega vzroka ni najti) ste pred 200 in 300 leti k nemškemu cesarstvu spadali! Ako pa nočete dobre volje, wir werden euch schon mores lehren, saj imamo še zadosti pruskih žandarmov in landratov! Kaj ne? To se tudi pravi kulturo na zapad nositi! — Alzasijanci in Lorénezi pa na to pravijo: Dopuščamo, prav lahko mogoče, da so naši prededje pred 200 in 300 leti Nemci bili, ali časi so se spremenili in s časi tudi mi; mi smo dandenes po svojem jeziku v ogromni večini, po svojem mišljenju, po svojih vspomenah, po svojih slavnihih možeh, po svojih običajih in po svojih prijateljskih in rodnihih zvezah skoz in skoz Francozi in zdela bi se nam največa nesreča, ko bi spet v nemški jarem nazaj prišli, kterega smo se po svojih mislih in nadah za vekomaj rešili. Po svojih načelih vi Nemci lahko celo Francozko in severno Španj-

orodje, kaki učni propomočki, kar šola vse krvavo pogreša, za vse tako in enako ali bi 6 goldinarjev 87 in pol kr. koristneje ne potrosili, nego za to, da je g. nadzornik kake pol ure šolske stene ogledoval in učence štel? Nova era kar nič ne opravi brez novcev! In kako ponujajo ta precartani liberalizem, nič drugače, ko prekanjen žid pozlačene uhane ali pol trohnele rute. V našem primerljaju tirjajo od srenje denarja, eno se bode doseglo; šola se sicer zaradi tega ni zbojšala niti za reparja, srenjčanom pa se bode olajšala — možnjica. — Snega je pri nas jako veliko. Nad Kranjem sta že dva človeka v visokem snegu opešala in zmrznila.

Iz Ruš, 8. jan. [Izv. dop.] Nemila smrt si je pri nas zopet vzela svojo žrtev, včeraj namreč smo pokopali svojega obče ljubljenega, od vseh strank spoštovanega poštenjaka in narodnjaka Martina Grizolta posestnika v Smolniku. Kaj je bil rajni nam, se razvidi iz tega, da lahko trdimo, ka je bil rajni za Ruše to, kar Toman za celo Slovensko. Robljek za Žalec, Kopač za Slatino. Slehern farán je prepričan, da smo zgubili svojega najboljšega moža. Grizolt se sicer ni mnogo šolal, pa histri um, lastni prid in blago srce sta pripomogla, da si je prilastil popolno zadostno omiko, česa bo gotovo vsak prepričan, kdor ga je čul govoriti pri mariborskih volitvah. Ravno po teh volitvah pa je začel bolehati, ker si je zmago protinarodne stranke preveč k srcu vzela. Pogreb je bil slovesen, udeležila se ga je jako številna množica in tako skazala tužnim srcem rajnemu zadnjo čast. — Jako ginljiva je bila pri maši vložena, nalašč sestavljena pesem:

Slišim jokat' z visoke planine,
Kde popred je ptiček sladko pel;
Kdo le gre od svoje domovine?
Kdo le bode denes slovo vzela?

To je Grizolt naš prijatelj dragi i. t. d. — prostonar ne pripušča celo pesem prijaviti. — Na grobu so mu pevci iz Fravhajma in Maribora zapeli Jenkovo nagrobnico, položili lovorov venec s slovenskimi trakovi, gospod župnik pa njegovemu spominu posvetili nekoliko srčnih besed.

Severna stran starega Pohorja je zgubila izvrstnega domačina, upajmo da je njegovo delovanje prišlo na dobra tla, da bodo njegovi prijatelji in vrstniki to nadaljevali, kar je on pričel. —

Iz Globokega pri Brežicah, 8. jan. Razposiljal se je vsem krajnim šolskim odborom vprašanje, ali hoče krajni šolski odbor iz srenjskih denarnic učitelje plačevati, ali pa se njih učitelji naj plačujejo iz okrajne blagajnice.

sko anektirate, kajti pred 900 leti je bilo Arelatsko, Avstrazansko in Tolozansko kraljestvo tudi nemško. — Kar to zadene, to nima pri vaših nemških mednarodnopravnih načelih nič odločiti, par stoletij več ali manj, to tacega moža kakor je „olle Willem“ in pa nemške profesorje strašno malo briga! —

Kteri poštenjak poreče, da nimajo Alzasijanci s svojo argumentacijo prav? Res je, da so bili enkrat Nemci, ali dandenes se sliši le v oddaljenih dolinah in soteskah med kmeti alemansko narečje na polovico s francozčino pomešano, v mestih in trgih pa, kakor v Strasburgu, Weisenburgu, Froschweiler i. t. d. je pa jezik materini, še enkrat poudarjam, jezik materini vseh prebivalcev iz ključu v o jezik francoski, kakov v Toulouse-u, Marseille-u ali Bordeaux-u. V vseh krogih javnega francoskega življenja nahajamo odlične Alzasijance, katerim ni nikdar na um padlo niti ne pade, da so Nemci. — Spominjam tu sloveče časnikarje: Neftzer-ja, Dollfussa in Weissa. Neftzer je ustanovil mnogo časnikov, med drugimi „Le Temps“ v Parizu, 59. leta sta Dollfuss in Neftzer utemeljila „Revue germanique“ z namenom svoje francoske rojake z nemškimi proizvodi seznaniti, Weiss je drugi vrednik slavnega „Journal des Debats“. Ukebach in Henrik Murger sta celemu svetu znana francoska romanopisca, oba rojena Alzasijanca. General Kleber, maršal Kellerman in maršal Ney, vekovito sloveči v povestnici časov prvega Napoleona, so Alzasijanci. Haussmann, znani pariški prefekt iz časov sedanskega junaka, je Alzasijanec in general Schmitz, chef Trochu-vega generalnega štaba v Parizu, je tudi Alzasijanec i. t. d. bi še lahko „in infinitum“

telje plačevati, ali pa se njih učitelji naj plačujejo iz okrajne blagajnice.

V celem brežkem okraju ste samo dve občini razumeli pomen tega vprašanja; brežka mestna, ki potrebuje na leto za svoje gg. učitelje 2500 glđ., ki jih sama rada ne plačuje in pa Pišečki šolski krajni odbor, ki 400 učitelju odločenih forintov lahko prevzame.

Pišečki šolski krajni odbor je na to vprašanje odgovoril: mi prevzamemo plačilo g. učitelja iz srenjskih kas. Ali Pišečani obračajo, brežki okrajni zastop obrne. Kaj samo Pišečanom naj se posebna klobasa peče?! Razun zastopnika Pišečkih srenj sta še dva druga gospoda stopila na stran srenjske avtonomije. Njih imena so se nam prikupiti začela. Debata je bila nek tako huda, da so si začeli postaviti pod nos metati. Večina je odločila. G. učitelju pišečkemu pa se je že prej poslalo povabilo, naj pride po plačilo v okrajno blagajnico. Slavni, avtonomijo ljubeči okrajni zastop! ako je odgovor pišečkemu krajnemu šolskega odbora brez vse veljave, in vi pašaličko o njem ravnate, radi bi vedeli, čemu ga pa vprašate?

Trosi se med ljudstvom: 10 procentov je že za vse srenje brežkega okraja naloženih za plačila gg. šolnikov in drugih šolskih zadev, toraj tudi Vam Pišečanom; ako hočete vendar sami plačevati svojega g. učitelja, imate tedaj dvojno plačilo za g. učitelja, namreč v okrajno blagajnico 10 prct. in ne veliko manj v krajne ali srenjske. Protestujemo odločno proti takemu podiranju avtonomije, — proti krivemu razlaganju postav; in prosimo Vas velečastiti g. Herman, ud deželnega odbora, da nas na svojem mestu varujete spon brežkega okrajnega zastopa, katerih smo še dalje bolj siti.

Politični razgled.

Te dni se je bilo na Dunaji sešlo ministersko svetovanje, ki se je pečalo zlasti s zunanjimi vprašanji. Kaj se je sklenilo, ni še znano. Iz Pešte se brzojavlja na Dunaj, da bodeta Potocki in Stremayr sestavljala novo ministerstvo, in da bode Potocki v kratkem poklican v ta namen na cesarski dvor v Pešto. Državoppravna opozicija dobro vé, kaj jej je pričakovati od ministerstva, kterege bodeta sestavljala ta skoz in skoz ustavoverna ministra. Itak sta bila do zdaj brez vsega programa, kaj še le bodeta, ako opozicijski poslanci ne pridejo več v državni zbor, česar smemo z vso gotovostjo pričakovati.

navajal, ako ne bi že ti izgledi zadostovali dokazati, da so ti „nesrečni“ Alzasijanci tudi v praktičnem in javnem življenju skoz in skoz Francozi.

Načelo narodnosti je najpoprej Napoleon III. kakor merodajen princip v politiki javno in tako rekoč uradno proklamiral. Gotovo on tega ne bi bil nikdar storil, ako bi se bil le trohico za svoje Alzasijance et comp. bal. Niti se ni mož v tej zadevi zmotil: ko se je za uravnavo po tem načelu tako rekoč cela Evropa začela previjati in rušiti, ni se nikdar niti najmanjša senčica tega vpljiva v Alzasiji prikazala. Ko so se že začeli nesrečni Šleswig-Holštanci iz zavetja najsvobodnejše ustave na kontinentu pod policijsko prusko „Pikelhaubo“ pomikati, ni se za to niti en Alzasijanec ali celo Lorénež ganil, ali da bi bil le besedico simpatije javno za to izrekel ali zapisal. Nemški pesnik Alfred Meissner sam je 59. leta (nekteri trdijo celo po nalogu tedanje Bachove vlade) celo Alzasijo pred bitko pri Magenti prepotoval in tam nemškega duha iskal. Prijavil je potem nekoliko jako zanimivih feuilletonov v dunajski „Presse“, kjer žalostno kakor prerok Jeremija na razvalinah Jeruzalema toži, da je v teh lepih, nekđaj nemških pokrajinah vse na veke za nemški duh izgubljeno, drastično pripoveduje, kako bi ga bili kmalu v neki beznici — na kmetih pretepli in zaprli, ko jim je začel nekaj o nemških bratih onkraj Rene pridigovati; le edino izvrstno znanje francoskega jezika ga je iz te nevarnosti rešilo, da je pozneje mogel kmetom dokazati, da se je s početka samo šalil. — Toliko o Alzasiji, Loréne nisem omenjal, ker ona je dandenes skoz in skoz na kmetih in po mestih francoska. Da je

V cislajtanski delegaciji imajo generalno debato o vojnem proračunu. Rechbauer in Giskra in drugi so govorili proti previsocemu vojnemu proračunu; Francoska je bila prva vojna moč in vendar je propadla, a zdaj brez tega razvija največo hrabrost. Beust se je izgovarjal, da Avstrija ni zato neutralna ostala, ker ni imela pripravljene armade, ampak iz drugih razlogov. Beust se boji, da bi govori kakor Rechbauerjevi utegnili razrušiti prijateljske razmere do drugih držav, ktere je „Beust vedel na mirni poti“ doseči. Sklenilo se še ni nič, samo od strani finančnega ministerstva se je zagotavljal, da so njegovi računi in proračuni konec leta 1870 skazali se kot resnični in vojni minister je tirjaje svoj visoki proračun trdil, da Avstrija velike armade ne potrebuje za ofenzivo, ampak za defenzivo, kar pa je v velikem protislovju z Beustovimi pismi razglašenimi v rudečih bukvah, kjer n. pr. podonavskim kneževinam žuga z avstrijsko silo, ko bite dežele hotele tirati politiko, ki bode ravno njim koristna, a ne g. Beustu po volji.

Iz Petersburga se piše „Politiki“, da se ruski vladni možje posmehujejo Beustovim korakom in zlasti njegovemu odgovoru na česko spomenico. V Rusiji od Avstrije nič več ne pričakujejo, in kader hoté govoriti o nehvaležnosti, poslužujejo se prislovice: Vračati dobrote tako kakor jih vrača Avstrija. Vsi ruski listi pišejo proti Beustu in „Golos“ odgovarja na Beustovo žuganje, da bode Čehe prepustil Prusom, z besodami: „Pot iz Berolina v Prago gre čez Mokvo“.

Francoska bode menda vendar poslala svojega zastopnika k londonski konferenciji. „France“ piše o tej zadevi: „Jules Favre je imel 4. t. m. dobiti popotni list, ki mu bo dajal dovoljenje Francosko zastopati na londonski konferenciji. Favre je dobil ob enem zagotovilo, da ga bodo v Londonu tako sprejeli, kakor to tirja narodna čast francoska. Konferenca se ne začne, predno ne dojde francoski zastopnik.“

Kakor tudi nemški listi opisujejo obupno stanje francoske armade, vendar ne preide skoraj noben dan, da ne bi se z bojišča slišalo in bralo o novih francoskih zmagah. Iz vzhodnega bojišča naznanja telegram, da so 10. t. m. Francozi pri Villersexel nekoliko milj od Belforta sijajno zmagali proti Prusom in da so omenjeno, strategično jako važno mesto z bajonetom vzeli. Boj je trajal celi dan. Ravno tako se o Garibaldiju pripoveduje, da je Prusom odvzel mnogo živeža in da je zdaj dobil 10 tisoč novih vojakov. Garibaldi zdaj stoji blizo Champlite, Bourbaki v Saux. Pruska

še mnogo nemški govorečih Lorénežov, so same puhle laži nemških chauvinistov. Kdor se hoče o tem bolj natanko podučiti, naj bere izvrstno statistiko sicer ultragermanskega in Slovane žeročega profesorja Leop. Hausner-ja (Lemberg 2. Bände 1868.) —

Nemci se v svojih zahtevanjih samo na to opirajo trdé, da so jim Francozi Alzasijo in Loréno pred 200 in 300 leti s silo in goljufijo vzeli. Ali med pametnjaki, ne med divjajočimi, besnimi nemškimi chauvinisti govoreč, moram odkritosrečno izpovedati, da ni bolj puhlega, gnjilega, barbarskega, vsakemu mirnemu napredku in vsakej kulturi protečega načela, nego je ta izjavljen po „olle Willem“ in po njegovem repu, sestavljenem iz nemških profesorjev. Kaj bi bilo, ako bi mi Slovani enkrat do take sijajne vlasti in do mogočnosti prišli in bi porabo tega principa proti Nemcem obrnili rekoč: Gornjo Štajersko in Koroško, nekoliko Tirola in Salcburga in spodnje Avstrije, Šlezijo, Saksonijo, Brandenburg, Prusijo, Pomeranijo, oba Meklenburga, Rügen i. t. d. ste nam pred toliko in toliko sto leti s krvavo silo in grdo goljufijo vzeli, to vse mora zdaj zopet naše, slovansko postati in ostati! Vsi nemški profesorji bi soglasno kakor v kaki operi „Chor der Rache“ kričali: To so barbari, Hotentoti, Azijati, Čingiskani itd. In ako bi jim odvrnili: saj ste nam vi izgled dali, s tem, kakor ste vi Alzasijo in Loréno zahtevali, bi celi „Chor der Rache“ nemških profesorjev še hujše zagrmel: „Ja Baur, das ist was anderes!“ Takrat so se tega načela Nemci držali, ali dandenes se ga Slovani, to je vse kaj družega! (Dalje prih.)

poročila pač tudi vedó poročati o malih nemških zmagah proti francoskim prvim stražam in posameznim oddelkom, vendar so postale pruske vesti čisto nezanesljive. Gotovo je le to, da prav surovo streljajo proti pariškimi trdnjavam, kjer so neki napravili že dosti škode zlasti ker se začinjajo poslopja unemati. Kako resne morajo biti posamezne bitke vidi se iz tega, da so v bitkah 2. in 3. t. m. Francozi šteli 4000, in Prusi pak 9000 mrtvih. Zanimivo je posebno to, da vse novine že priznavajo, ka imajo Francozi zdaj že toliko vojakov na nogah kakor Nemci in da se torej v odločivnih bitkah ne bodo imeli vojskovati proti preležnim nasprotnim večinam.

Razne stvari.

—r.— (Sokolski večer.) Dne 5. t. m. se je zbralo društvo „Sokol“ v telovadnici in predstavil se je družabnikom novi učitelj gosp. J. Z. Veselý. Imenovani gospod je ta večer telovadil tako izvrstno, da se reči mora, da je „Sokol“ na tako moč lahko ponosen. Razen udov boče gospod Veselý podučeval tudi rokodeljske fante in to vsako nedeljo popoldne ob treh v Sokolovi telovadnici brezplačno, kar je odbor že naznanil voditeljem nedeljskih šol. Po zboru je bil kaj krasen sokolski večer v Tavčarjevi gostilnici. Petje je bilo izvrstno, posebno se je dopadal zbor „laška salata“, ki se je moral večkrat ponavljati. Gospod Alešovec je bral o ljubljanskih društvih. Godba Hynovega polka je godla izvrsten slovanski potpourri, kterega je sestavil kapelnik gosp. Schantl. Občinstvo je posebno pesmi „Ilirija oživljena“ in „Naprej“ navdušeno sprejelo. Po dokončanem programu je govoril gosp. Noll voščilo za novo leto. Opominjal je Sokolce se pridno poprijeti telovadbe in se ogibati nedemokratskega vedenja, potem bo „Sokol“ svoje peroti zopet mogočno prostrl. Skoraj čez polnoč je trpela prav animirana zabava, h kateri je izvrstna kuhinja in postrežba gosp. Tavčarja v občo zadovoljnost pripomogla.

* (Nesreča.) Iz Konjic se nam piše: Na sv. treh kraljev večer je v neki hišici med Konjicami in Slov. Bistrico žena svojih čvetero otrok na peč spravila, v lukničasto peč dobro zakurila, okolo nje plenice in drugih cap navesila, in šla potem za svojim možem v krčmo. Čunje se vžgejo, otroci kričijo, ker jih začne dim dušiti, ali nikogar ni bilo pri hiši, da bi jih bil rešil. Naj starejši otrok je bil v petem letu — mlajši še le 1/4 leta star. Ko mož in žena ob 8mih na večer domu prideta in hočeta v hišo, je bila vsa polna dima in vseh čvetero otrok je bilo — mrtvih. Sodnija je začela preiskovanje. V nedeljo so vseh čvetero v eno jamo položili.

* (Okrajni zastop v Konjicah) je sklenil prošnjo do deželnega odbora, naj bi se volilni red za dež. poslanca tako spremenil, da bi v Celji trije okrajni enega in drugoč trije okrajni drugega deželnega poslanca si volili. Konjičani bi radi se z Laškimi in Šmarskim okrajem združili, Celjanom, Gorajogrančanom in Vranščanom bi pa družega prepustili. To prošnjo s tem podpirajo, da bi manj stroškov bilo; kedar bi eden poslanec odstopil, bi ne bilo potreba volilcem od vseh 6 okrajev priti, temuč le od treh. Ali bi pa narodna reč pri tem pridobila — je več ko dvomljivo.

Vinska dražba.

Dne 12. januarja t. l. se bo pri vinarstvu podpisane v zgornji Poljskavi okolo 90 štartinjakov lasnega pridelka, deloma izvrstno blago iz tečajev 1863—1870 iz Poljskavskih in Ljutomerskih goric po javnej dražbi prodajalo, k kateri se vabijo kupci.

Dr. Dominkuš.

Edina zaloga najnovejših znajdeb.

Svarilo. Po meni v kupčijo spravljena „Pasta Pompadur“, ki je kot izvrstna skokoma našla obče priznanje, nekoliko časa neke firme ponarejajo, naj torej p. n. občinstvo zvé, da se edino prava izvorna obrazna pasta dobiva le pri podpisanim. Ona hitro vse odpravi spuščaje na obrazu, sajevece, pege, šinje, sploh ohranjuje, olepšuje in mládi obraz. Piskere po gl. 1.50

Vse je mogoče. Kdo bi bil prej vrjel, da se bo znašlo, kako oko varovati pri vtikanji niti v iglo; s prostim prav unaním orodjem se je posrečilo, da more slabo oko tudi v mrtku v najtenjo iglo lahko vdéti nit, iu velja ta strojček s podukom le 25 kr.

Zobje ne bole več. Vsak zobobol, izvirajoč iz revme ali prehlada, se mahoma ozdravi z novimi berolinskimi zobnimi kapljami. Poroštvo tako gotovo, da se vrne denar, ko bi kaplje ne pomagale. 1 flaçon s podukom 80 kr.

Politur pasta. Nепrecenljiv domač pomoček, s katerim vsakdo lahko zastarelo ali oslepelo pohištvo itd. prelepo politira. Skatljica s podukom za celo garnituro 80 kr.

Saazilna krogla za srebro (putz-kugel), izvrsten pomoček obnoviti in osnažiti oslepele kovinske predmete. Nepogrešljivo za zlatarje in srebrarje, po 5 kr.

Regulator za vse ure je regulirana solnčna ura s kompasom, vsacemu priporočljiva, ker se po njej gotovo vsaka mehanična ura dá vrediti; fino po 25 kr.

Štupa za pranje. S to štupo si prihraniš čas, delo in denar, zlasti pa se perilo bolj varuje, kakor sicer. Fantni paket po 22 kr.

Amerikanske patentirane zavarovalne ključavnice, izvrstno delane, proti vsacemu lomastu manje po 30, 40, 50 kr., v kost po 70, 90 kr. 1 gld., velike z dvema ključama po 1 gld.; k popotnim torbam po 25, 40--50 kr.

Praktični so ostrogi za hlače, ki pri slabem vremenu hlače branijo omadeževanja, par po 10 kr.

Angleške škarje iz najboljšega jekla, različne vrste različno po 20, 25, 30, 35--45 kr., verižica 10 kr.

Prav koristne so nove mašinske olovke, brez sitnega ostrenja, tudi se špice ne lomijo: v les vdlane po 10 kr., v kost po 15 kr., s peresnim ročnikom in nožem 90 kr.; potrebna tekočina za 3 mesece 10 kr. Kos union-radigumi za svince in tinto 5 kr.

Nog ne premakati je vsacemu svetovati. S pomočjo izvrstne Metzgerjeve apreture za usnje, ki dela usnje mehko in nepremakljivo, tako da se tudi še dolgo nošeni črevlji ne premočijo, najbolje se doseže ta namen. 1 flaçon po 60 kr.

Perzijsko barvilo za lase, s katerim se mahoma sivi lasje ali rujavo ali črno pobarvajo; ob enem ohranjuje naravno čvrstost. Ono je iz želišč in vse neškodljivo. Karton s podukom 2 goldinarja.

Najnovejša štupa za rjó, garantirana. Z njo se odpravijo vse rjavine s platna, svile in drugih tkanin, tudi z jekla in železa.

Obroči za kurja očesa iz angorske volne, 12 za 25 kr.

Angleški lak za usnje, kateri dela usnje mehko in ga lakira ko zrcalo; mal flaçon 25, velik 45 kr.

Tekoč lim. Nepogrešljiv v vsaki hiši, ker si lahko vsak sam oskrbi v vsakem gospodarstvu pripetijoče se popravke; ta lim se drži leta in leta in se mrzel rabi. Velik flaçon po 25 kr.

Nedišeče, nepremočljive posteljne vloge, braneče proti premakanji pri otrocih, bolnikih in otročnicah; po 90 kr., gld.: 1.20, 1.50, 1.70.

C. k. privil. saponinsk masten éter v kratkih trenotkih odpravi vsakojake madeže iz vsake obleke in tkanine brez izjeme. Ta novi izdelek v svojem učinku prekosi vse enake fabrikate, ker nobene barve ne oškoduje, se mahoma posuši in ne diši. Priporočljiv tudi za čiščenje rokavic. Flaçon s podukom 40 kr.

Štupa proti potečim se nogam odpravi sitni pót na nogah in iz njega izvirajočo smražo; tudi obutalo konservira. Skatljica s podukom za 3 mesece dovolj po 50 kr.

Pariški univerzalni kit nerazrušljivo in hitro zveže ne le steklo, porcelan, kamen, morsko peno, les itd., ampak tudi različno združuje: n. pr.: les s kovino, porcelan s steklom itd., tako da je kakor en kos. Paket tega vsaki hiši potrebnega blaga le 10 kr. Tak kit tekoč prav dober, ilaçon 30 kr.

Pečatne marke za pisma, hi so zarad ročnosti, cene in gotove zaporice boljše kakor oblati ali vosek, najlepše, z vsako firmo, grbom, imenom ali monogramom. 500 mark po gld.: 1.30, 1000 mark 1 gld. 60 kr.

Regulator-peresa popravljiva za vsako roko in vsak papir, tako da je z istim peresom mogoče najtenjše kaligrafične, pa tudi najdebelejše črte pisati. 12 peres 24 kr.

Prave angleške britve z dvema nožema po 20, 30, 40 kr.; s 3 noži po 50, 60 kr., najfineje s 3 noži po 60, 70, 90 kr., 1 gld.; s 4 noži 80 kr., gld.: 1, 1.20.

Najviše patentirana mišnica za miši, podgane, krte

Svarilo: Kor se imenovani predmeti tudi ponarejajo, obračam pozornost na to, da se le v podpisanej zalogi, dobivajo nepopačeni. Ceniki vsih predmetov v zalogi se oddajajo brezplačno. Tudi obračam pozornost čestitih prebivalcev po deželi na moj komisijski oddelek, to je edina štacuna v tej struki, v kateri se najmanjše in največje naročilo iz kterega koli oddelka, hitro in jeftino dovrši, priporočá se tedaj za obilna naročila

prva avstrijska komisijska štacuna **A. Friedmann-a** na Dunaji, Praterstrasse 26. (7)

Epileptični krč (božjast)

pismeno zdravi specialni zdravnik za božjast doktor **O. Killisch** v Berlinu. zdaj: Louisenstrasse 45. — Ozdravil jih je že nad sto. (41)